

Άγρια ζωή, αλιεύματα, γεωργία και αειφορία

/ [Πεμπτουσία](#)· [Ορθοδοξία](#)· [Πολιτισμός](#)· [Επιστήμες](#)

Η αειφόρος ανάπτυξη αφορά σε όλους τους τομείς της παραγωγικής

δραστηριότητας. Ιδιαίτερη μνεία, δε, αξίζει να γίνει στη μέγιστη χρησιμότητα της αρχής της αειφορίας σε πεδία, όπως τα ζωικά είδη, ειδικά τα αλιεύματα και η άγρια ζωή.

Έχοντας πάντα κατά νου τη διασφάλιση της βιοποικιλότητας, η αειφορική διαχείριση των αλιευμάτων έχει ως στόχο την επαναφορά των ιχθυοαποθεμάτων τα οποία υπεραλιεύονται σε υγιή επίπεδα και την προστασία του ευαίσθητου θαλάσσιου περιβάλλοντος. Για την αντιμετώπιση αυτής της προβληματικής κατάστασης η Ε.Ε. υιοθέτησε από το 2006 το «Μεσογειακό Κανονισμό» (Μ.Κ), για στη βελτίωση της διαχείρισης της αλιείας.^[1] Με σκοπό τη διατήρηση των ειδών άγριας χλωρίδας και πανίδας της Ευρώπης, ιδίως εκείνων που απειλούνται με εξαφάνιση, καθώς επίσης τη διατήρηση των φυσικών οικοτόπων των ειδών αυτών, καταρτίστηκε σύμβαση για τη διατήρηση της άγριας ζωής και του φυσικού περιβάλλοντος της Ευρώπης, η οποία υπογράφηκε στη Βέρνη της Ελβετίας το 1979. Η σύμβαση αυτή ακολούθησε τη σύμβαση Ramsar (1971) και τη σύμβαση της Βαρκελώνης (1976), έχοντας ως σαφέστατο στόχο, μαζί με αυτές που ακολούθησαν, την προστασία του περιβάλλοντος και αποβλέποντας στην αειφορική διαχείριση του οικοσυστήματος.

Συνέπεια όλων των ανωτέρω είναι η ανάγκη για συνειδητοποίηση και κατανόηση των κανόνων με τους οποίους λειτουργεί ο πλανήτης και, παράλληλα, η προσαρμογή των ανθρώπινων δραστηριοτήτων στους κανόνες αυτούς. Γίνεται λοιπόν απόλυτα σαφές, ότι αειφόρος ανάπτυξη δεν μπορεί να υπάρξει χωρίς ορθολογική διαχείριση πόρων και εξοικονόμηση αναλώσιμων πόρων, με ταυτόχρονο περιορισμό χρήσης αυτών που ευρίσκονται σε ανεπάρκεια. Παράλληλα, γίνεται σαφές ότι η αειφόρος ανάπτυξη αφορά σε όλους τους τομείς της παραγωγικής δραστηριότητας, ενώ είναι και απόλυτα κατανοητό πως πρέπει να επέλθει βαθμιαία μεταβολή των προτύπων ζωής.

Με την ορθολογική διαχείριση των φυσικών πόρων, στόχος της αειφορικής ανάπτυξης είναι η αποφυγή εξάντλησής τους και συγχρόνως η προστασία τους από ρύπανση και γενικά από την υποβάθμισή τους. Για να επιτευχθεί αυτός ο στόχος, πρέπει η εκμετάλλευση των φυσικών πόρων να γίνεται με τέτοιο τρόπο, ώστε με το ελάχιστο κόστος να επιτύχουμε το μέγιστο όφελος, χωρίς να καταστρέφονται οι πόροι αυτοί.

Από αμιγή περιβαλλοντική άποψη, η αειφορική ανάπτυξη ή γενικότερα ο αειφορικός τρόπος χρήσης του περιβάλλοντος, συνδέεται άμεσα με τη συνεχιζόμενη εξασφάλιση παραγωγής τροφής. Σταδιακά οδηγούμεθα πως, όταν αναφερόμεθα στην αειφορία, παραπέμπουμε στη μέριμνα για ορθολογική χρήση των πόρων, δηλαδή του ύδατος, του εδάφους, της βιοποικιλότητας, του κλίματος,

της ενέργειας προς όφελος του ανθρώπου διαχρονικά. Χωρίς την καταστροφή τους, πρέπει όλοι να συμβάλουμε στην ορθολογική διαχείριση των πόρων αυτών. Προς χάρη όμως της εξασφάλισης τροφής, η κάθε καλλιέργεια οφείλει να γίνεται με συγκεκριμένες μεθόδους, ώστε να επιτυγχάνεται συγχρόνως η ορθολογική διαχείριση των πόρων.

Η μεθοδολογία αυτή περιγράφεται μέσα από κώδικες ορθής γεωργικής πρακτικής. Οι κώδικες αυτοί σχετίζονται με την ελεγχόμενη καλλιεργητική πρακτική για κάθε καλλιέργεια και αποσκοπούν στην ορθολογική χρήση των πόρων, στη μείωση των [2] χρησιμοποιούμενων λιπασμάτων και στη χρήση των φυτοφαρμάκων, όταν είναι απολύτως απαραίτητα και στη σωστή δόση. Βεβαίως, δεν αποκλείεται και η βοήθεια της τεχνολογίας που δύναται να συμβάλλει στην παραγωγή ποιοτικής παραγωγής με μειωμένο κόστος.

Συνοψίζοντας, αειφόρος καλλιεργητική μέθοδος είναι ο παράγων που χρησιμοποιώντας τις ελάχιστες απαραίτητες χρήσεις φυτοφαρμάκων, λιπασμάτων και λοιπών εισροών, δέχεται να έχει ορισμένες απώλειες στην παραγωγή και μειωμένες αποδόσεις σε σχέση με τον συμβατικό τρόπο καλλιέργειας. Αναμένει ωστόσο να έχει σε μόνιμη κλίμακα παραγωγή, καθώς δεν εξαντλεί, προς χάριν του εφήμερου κέρδους, τους φυσικούς πόρους. Συγχρόνως, μέσω των ήπιων καλλιεργητικών τεχνικών εξασφαλίζει την βιοποικιλότητα. Γίνεται λοιπόν κατανοητό πως με την αειφορία είναι αποδεκτή η χρήση του φυσικού οικοσυστήματος, με τέτοιο τρόπο ώστε οι πηγές ενέργειας να μην εξαντλούνται και, παράλληλα, το οικοσύστημα να ευρίσκεται σε ισορροπία, συνεχίζοντας να αποδίδει τόσο ποιοτικά όσο και ποσοτικά.

Με την ως άνω ανάλυση της έννοιας της αειφορίας, γίνεται σαφές ότι η συνειδητοποίηση πως οι φυσικοί πόροι σε ορισμένες περιπτώσεις υποβαθμίζονται, ενώ σε ορισμένες άλλες εξαντλούνται, οδήγησε στην ανάγκη προστασίας του περιβάλλοντος. Οι όποιες απόψεις περί προστασίας του περιβάλλοντος, χαρακτηρίστηκαν ως οικολογικές απόψεις και διαμόρφωσαν μία οικολογική ηθική, η οποία αναπτύχθηκε τις τελευταίες κυρίως δεκαετίες. Παράλληλα, πρόοδο εμφάνισε η αρχή της αειφορίας, η οποία σταδιακά χρησιμοποιήθηκε όλο και σε περαιτέρω έκταση, αποκτώντας ευρεία χρήση για να εκφράσει τη δυνατότητα ενός συστήματος, να διατηρεί τη ζωή για εκτενές χρονικό διάστημα, αν είναι δυνατό σε διηνεκή κλίμακα, χωρίς αυτό να καταρρεύσει. Ο άνθρωπος, καθώς βρίσκεται πάντα εντός του συστήματος αυτού και ειδικά εντός του οικοσυστήματος, είναι ο παράγων που καθορίζει τη διαίωνιση του περιβάλλοντος ή μη, αφού ουσιαστικά για τον αειφορικό τρόπο σκέψης ο άνθρωπος είναι ο ρυθμιστής της χρήσης του φυσικού περιβάλλοντός

Σημειώσεις

[1] http://europa.eu/rapid/press-release_IP-10-703_el.htm

[2] [http://www.mio-ecsde.org/epeaek09/book/kei3 .pdf](http://www.mio-ecsde.org/epeaek09/book/kei3.pdf)

Παρατήρηση: η ΠΕΜΠΤΟΥΣΙΑ συνεχίζει τη δημοσίευση με τη μορφή σειράς άρθρων της μελέτης «Αρχή της Αειφορίας και Ορθόδοξο ήθος: Μία νέα προοπτική στην οικολογική ηθική», του ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΤΡ. ΤΣΟΥΡΑΠΑ. Πρόκειται για αναθεωρημένη έκδοση του κειμένου που κατατέθηκε ως διπλωματική εργασία στη Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου με επιβλέποντα καθηγητή τον Χρήστο Τερέζη και αξιολογητές τους Νικόλαο Κόϊο και Βασίλειο Φανάρα.